

Sygn. akt I CNP 73/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie ze skargi M. P.

o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 27 października 2020 r., sygn. akt II Ca (...)

w sprawie powództwa F. K., J. K., M. L.,

J. L. i J. S.

przeciwko M. P. i W. P. o ochronę posiadania,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 czerwca 2022 r.,

1. odrzuca skargę;

**2. zasądza od skarżącej solidarnie na rzecz powodów kwotę
240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania.**

UZASADNIENIE

Powodowie F. K., J. K., M. L., J. L. i J. S. wystąpili z pozwem o ochronę posiadania drogi dojazdowej przez: nakazanie pozwanym M. P. i W. P. wyrównania i utwardzenia szlaku drogowego, usunięcia słupków i łączących je betonowych murków składających się na konstrukcje ogrodzenia oraz zakazanie dalszych naruszeń.

Wyrokiem z 8 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy w K. oddalił powództwo.

Wyrokiem z 27 października 2020 r. Sąd Okręgowy w K.: uchylił wyrok w części dotyczącej ochrony posiadania przez nakazanie pozwanym wyrównania i utwardzenia szlaku drogowego i w tej części przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.; w pozostałej części zmienił zaskarżony

wyrok w ten sposób, że nadał mu treść: „I. nakazuje pozwany M. P. i W. P. przywrócić powodowi posiadanie w zakresie przejazdu i przechodu drogą dojazdową przebiegającą przez działkę nr 444 (dla której prowadzona jest księga wieczysta (...)) położoną w P. w ten sposób, że nakazuje pozwany M. P. i W. P. usunięcie 41 stalowych słupków i łączących je betonowych murków składających się na konstrukcję ogrodzenia położonego na granicy działki nr 444 z działką 445 (dla której prowadzona jest księga wieczysta (...)) biegnących od drogi gminnej oznaczonej jako działka nr 443, aż do północnej granicy działki nr 444 - przy czym usunięcie słupków i betonowych murków przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego z obowiązku ich usunięcia w zakresie wykonanych prac; II. oddala powództwo w części dotyczącej roszczenia o zakazanie dokonywania dalszych naruszeń” oraz oddalił apelację w pozostałej części.

Pozwana zaskarżyła skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wyrok Sądu Okręgowego w całości, wskazując na naruszenie: art. 352 w zw. z art. 336 i art. 346 k.c.; art. 140 k.c. w zw. z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP; art. 344 § 1 k.c.; art. 386 § 4 k.p.c. Zdaniem skarżącej zaskarżone orzeczenie jest niezgodne z art. 344 § 1 k.c., art. 336 w zw. z art. 364 k.c., art. 140 k.c. w zw. z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona skarga jest niedopuszczalna w zakresie w jakim dotyczy pkt 1 wyroku. Stosownie do art. 424² § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia Sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przedmiotem zaskarżenia skargą są zatem prawomocne orzeczenia Sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, czyli orzeczenia merytoryczne (co do istoty sprawy). Orzeczenie uchylające wyrok i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania nie zalicza się do tej kategorii. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia skierowana przeciwko takiemu rozstrzygnięciu jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia pozwanej jest niedopuszczalna także w odniesieniu do: pkt 3 i pkt 2 II. w zakresie w jakim oddalono powództwo w części dotyczącej roszczenia o zakazanie dokonywania dalszych naruszeń. W tej części wyrok Sądu Okręgowego jest korzystny dla pozwanej. Przestanką dopuszczalności środka zaskarżenia, w tym i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jest pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen* - por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC z 2014 r., nr 11, poz. 108). Jeżeli kwestionowane orzeczenie nie rozstrzyga niekorzystnie o żądaniu strony, skarga skierowana przeciwko takiemu rozstrzygnięciu jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu.

W pozostałym zakresie skarga także podlega odrzuceniu, ponieważ nie spełnia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przepis ten nakłada na skarżącego obowiązek uprawdopodobnienia szkody, wyrządzonej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Niezbędne jest bowiem dokonanie wyodrębnionego wywodu i uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody ze wskazaniem, że już nastąpiła oraz określeniem czasu jej wystąpienia, zakresu, rozmiaru oraz wykazaniem istnienia związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zaskarżonym wyrokiem.

Wymogu tego nie spełnia wskazanie przez pozwaną, że kwota określająca szkodę „zostanie ostatecznie ustalona w odrębnym piśmie”. Twierdzenie skarżącej o wyrządzeniu szkody, bez przekonującej argumentacji prawnej wskazującej, że szkoda rzeczywiście została wyrządzona, nie jest wystarczające. Sposób uprawdopodobnienia szkody przedstawiony w skardze jest zatem niewystarczający ze względu na zbyt wysoki stopień jego uogólnienia.

Uprawdopodobnienie rozpatrywane jest bowiem nie tylko w aspekcie celu, którym jest przekonanie organu decyzyjnego o istnieniu stanu wskazanego przez skarżącą, ale również w aspekcie środków, które usprawiedliwiają to przekonanie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141). Skarżąca powinna odwołać się do okoliczności, które znajdują potwierdzenie w materiałach dołączonych do skargi albo znajdujących się

w aktach sprawy prawomocnie zakończonej i wskazujących na poniesienie szkody (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lipca 2021 r., V CNP 7/21, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ oraz art. 424¹² k.p.c.